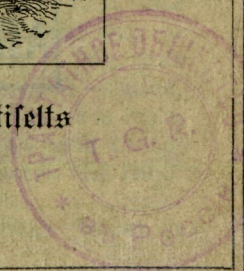

Kristinimese ~ ~
~ ~ õnnis lootus.

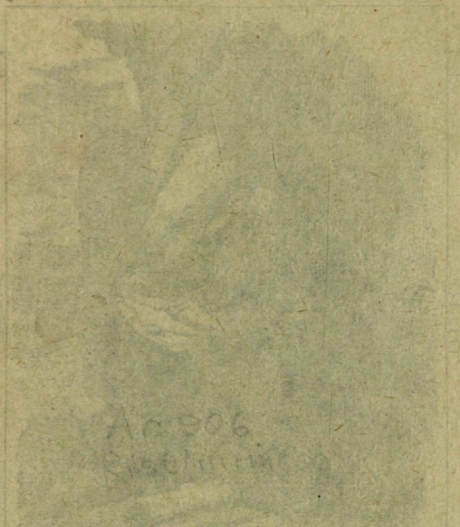

Internatsionali traktatiseelts
Hamburgis.

— 1906. —

es es kaministiteid
antud vinnõ es es

Ac 506

1860

EESTI
AR RAHVUS-
RAAMATUKOGU

135 910 x 1310

Ristiinimese õnnis lootus.

„Sest Jumala arm, mis õnnistust saadab, on ilmunud kõigile inimestele, ja juhatab meid, et meie peame äraalgama jumalakartmata elu, ja ilmalikud himud, ja peame mõistlikult ja õieti ja jumalakartlikult elama sešinatšes maailmas, ja ootama õnnist lootust, ja suure Jumala, ja meie Õnnistegija Jeesuse Kristuse auu ilmumist.“ Liit 2, 11–13.

Paulus seletab ülemas kirjakohas, et ristiinimese õnnis lootus muud midagi ei ole, kui meie Õnnistegija ilmumine suures wäes ja auus. Misjugune wäärtus aga Kristuse jälletulemisel Jumala rahwale on, ja mis seda õndsaks lootuseks teeb, selgineb kõige parem sellest, kui meie selle asja üle Jumala sõnas õiete järel uurime. Meie leiame seal, et seesinane õpetus otse nagu kullasoon, hakatusel küll aina harwalt, siis aga ifka rikkamalt ja kaunimalt läbi terve püha kirja ulatab, kunni ta lõppeks täielikuks saanud kauni lõpukiwina ja õndsja lootusena kõigile sellele auukrooni peale paneb. Mitte üksi, et Paulus seda asja peale ülemal ülespandud kirjakoha weel 67 korda nimetab, waid ka wanad kiriku isad ehk patriarhid, prohwetid ja ewangelistid püüawad wõidu, pühast Waimust aetud, selle püha lootusele õiget wäärtust anda. Ja kõigi nende Jumala meeste meister wõi õpetaja ei ole omal ajal mitte ära unustanud, nii mõndagi tähendamise sõna ja imetähte anda, mis tema tulewiku tähtsust ja selle peale ettevalmistamise tarwidust filmi ette peawad seadma, Tema wiimne troosti sõna ei olnudgi muud kui: „Ma tahan jälle tulla!“ Ja koguni 60 aastat pärast oma taewaminemist läkitab Tema, kes oma Issa paremal käel istub, oma ingli läbi kogudusele rõemu-ilmutamise ja tõutuse: „Jah wift, ma tulen nobedaste!“ Kui nüüd Issand ja

Waim nii sagedaste ühe niisuguse tähtsa sündmuse üle kõneleb, siis on see ka tõeste väärt, et Jumala lapsed jeda hoolega tähele paneksivad ja südamesse võtaksivad.

Esimesed ristiniimesed tundsiwad ka diete jelle tõe tähendust. Mitte ükski, et nad Issanda sisse uskusivad ja teda armastasiwad, waid nad heitsiwad ka oma lootust jelle peale, kelle õnnist nende juures olemist mõnedgi nendest tema maa peal olemise ajal oliwad maitnud, ja sellest nemad nüüd oma wendadele waimustatult kõnelseiwad. Rahjuks aga sai esimese armastuse jahutamisega see, mis pühadele apostlite ajajärgus ja weel mõni aeg taga järel rõemuks, kinnituseks, harjutuseks, tagasihutamiseks ja kõige pühamaks lootuseks oli olnud, mis neid nende kannatamistes ja tagakiusamistes imelikult oli toetanud, aega mööda ifka enam ja enam äraunustatud ja kõrwale jäetud. Kristikogudus wõttis kiusaja healt kuulda ja sai sellest ifka ennam wõrgutatud. Koguduse waimulik mõistus jelle asja kohta sai eksiõpetuste läbi pimestatud ja kautas peagi oma wäärtuse. Wõeriti ärajeletamise kombe wõttis wõimust, ja jelle wastu, et Kristuse jälletulemist sõna sõnalt wastuwõtta, efsiti waimulikusse ärajeletamise wiijisse, otse kui tuleks Issand inimese surma juures, et omaksid ära tuua, wõi nagu tuleks ta waimu wäes hingesse, ehk et kiriku ülendamine maailma filmis tema riigi hakatus oleks. Sügawaid haawu on waenlane jelle õpetuse kombe läbi lõvunud, mille läbi kristlikul kirikul weel tänapäewani on kannatada. Sagedaste küllalt on nii mõnegi muidu nii otjekohese ristiniimese mõistus see läbi saanud segatud, nõnda et ta jelle õpetuse kannist wäärtust mitte ei wõinud äratunda, ja liig palju küll on neid, kes wale efsiarmamiste tõttu jellele kannile lootusele oma südame uft mitte ei awa.

Et Kristuse tulemine, jelle wastu, et see üks waimulik ja nägemata oleks, tõesti üks isikline, sõnasõnalt wõetud ja nähtaw on, wõib püblis hulga tunnistuste läbi tõendatud jaada. Kõige esite lastu Issandat ise kõneleda: „Ja siis peab hulguma kõik rahwa jugu maa

peal, ja peavad nägema inimese Poja tulewat taewa pilwete peal suure wäe ja auuga." Matt. 24, 30. Edasi kuulgem inglite tunnistust, kui Kristus oli taewa ülesse läinud: „Seesinane Jeesus, kes teilt on üleswõetud taewasse, see peab tulema jell' jamal kombel, kui teie teda olete näinud taewasse äraminemat." Apostl. t. 1, 11. Need sõnad on kahtlemata ja õiged, ja häda sellele, kes neid tahawad waimlikuks uduks muuta. Issand tuleb niisama ihulikult, tõelikult ja nähtawalt taewast maha, nagu jüngrid teda õlimäel on näinud ülesse taewa minemat; ta tuleb niisama täitsa fehalikult, nagu inglid seda pärast taewaminemist jüngritele kinnitawad, et ta jaada tulema, nimelt nii, nagu nad teda on näinud taewa minemat. Seda tõendust ei wõi, ilma et püha kirja sõnale jundi peale paneks, mitte waimlikelt ärafeletada, sest muidu kaub lõppeks kõik uduisse.

Nõnda feletab ka apostel Paulus mitmel kohal, et Issand omas kaunis auusas ihus ja omaste ihuliku ärafeletamise otstarbeks jaab jälle tulema. See ei sünni tõeste mitte surma wõi patust pöörmise puhul. Et Issand ja Õnnistegija mitte kambris, ega kõrbes, ega nägemata ei ilmu, selle wastu ei pane mitte ükski tema kindlaste, kes seal juures end kõigist läbi tungiwa ja igal pool nähtawa walguga wõrdleb, waid ka Joannes ütleb ilm. r. 1, 7: „Waata, tema tuleb pilwetega, ja kõik silmad peawad teda nägema, ka need, kes teda on läbi pistnud, ja kõik maa jugu-harud peawad tema pärast hulguma; jah, aamen.“ Peaks ometi Jumala rahwas kõigi nende tunnistuste juures, mitte ükski osajaaamisel Issanda surma kuulutama, waid ka teiste sõnade peale 1 Kor. 11, 26 mõtlema, „jenni kui tema tuleb“, ja õige hoolega „Meie Issa“ palwes paluma: „Sinu riik tulgu!“

Et aga mõni hing, kes tõesti Kristuse jälletulemist ufub, ometi weel mitte õiete selle wäärtusest ei suuda aru jaada, seda mitte tõeste ei armasta ja kui õndjat lootust omas südamas ei kanna, siis tahame nüüd seda otstarbet, tähtjust ja wäge Jumala sõna walguise paistusel tähele

panna. Õnnistegija ei ole mitte veel sellega rahul, et ta jüingritele kindlas kõnes wõi tähendamise sõnaga oma ilmunist tõendanud ja kirjeldanud, wõi neile hulk ajatähti, mis tema jälletulemise eel pidivad käima, teada annud, waid ta annab neile mõnele koguni sell' ajal juba oma tulewiku auust ja wäest wäikese näituse ja lasseb neid sellest kaunist rõõmu juba ette äratunda, et nende meeles õnnist ootust muutmata kinnitada. Peale selle, kui ta enne Matt. 16, 27, 28 jüingrite wastu omast auulikust jälletulemisest kõigi oma inglitega on kõnelelud, annab ta neile kauni tõutuse et mõned mitte surma ei pea maitsma, „ennegu nemad inimese Poja näewad tulewat omas kuningriigis.“ Järgmine peatükk näitab meile, kuidas see tõutus sai täidetud, ja kes need „mõned“ oliwad.

Kuus päewa pärast ülemaal tähendatud tõutuse wõttis Jeesus Peetrust, Jakoobust ja Joannest — neid „mõned“ — enesega ühe kõrge mäe peale ja sai seal nende ees muudetud; tema pale paistis otsegu päike, tema „riided said walgeks otse nagu walgus ja nagu lumi, niisugust karwa, mida ei keegi wärwija maa peal ei oõka nii walgelt teha,“ ja Mooses ja Elias näitawad endid neile ja kõnelesiwad temaga. Seal heledast pilwest ütles: „See sinane on mu armas Poeg, kes minu meele pärast on, teda kuulge.“ See nähtus mõjus nii kaunist jüingrite peale, et Peetrus ütles: „Issand, siin on meil hea olla; kui sa tahad, siis teeme seia kolm maja, ühe sinule, ja ühe Moosesele, ja ühe Eliale.“ Kui nad aga mäelt alla läksiwad, käskis neid Issand ja ütles, nemad ei pidada seda näitamist ühelegi ütlemata, kunni pärast tema furnust ülestõusmift. Et see tõeste näitus Kristuse jälletulemisest oli, wõib tõeste nendest sõnadest äranäha, mida üks neist tunnistajatest ülespannud 2 Peetr. r. 1, 16–18: „Sest meie oleme oma Issanda Jeesuse Kristuse wäe ja tulemise teile teda annud, ei mitte kui need, kes omast peast kawalaste wõetud tühja juttude järel käinud, waid meie oleme ise tema suurt auu näinud . . . kui meie temaga püha mäe peal olime.“

Kristus awalbas seega selgeste oma tulewikku ja näitas oma wäge ja auu; tema jüngrid andsiwad seda usklikudele teada ja need, selle õndsä mõtte mõjul, ootasiwad südamliku igatsemisega oma õpetaja jälletulemist ja kõnelesiwad sellest. Kuid kuidas on sellega nüüdsel ajal lugu? Issanda jälletulemise ootust ei saa mitte enam wägewa sõnaga kuulutatud ega selleks kasulikuks ja tagasihutawaks inimeste pühitsemise abinõuks peetud. Siig suur hull Sioni wahtidest waitiwad selle üle wõi arwawad seda kõrwaliseks asjaks; rahu hüüd on rahwaste hulka uinutanud, ja õnnis lootus, mis mitmesuguste wale ette-rääkimiste mõjul peaaegu otsas on, on ainult siin ja seal weel leida. Mitte asjata ei manitse Issand: „Walwake!“

Jüngrid ei näinud mitte ainult jälletulemise auu mäe peal, waid ka selle wäge Moosesi ja Eliase äraseletamises. Mikspärast aga ilmujiwad otse nemad? Meie leiame wana seaduse raamatus, et Mooses küll saanud maetud, aga Juuda r. 9. salmi järel peab ta ülestõusnud olema. Elias aga sai, ilma et ta surma saanud maitsta, äraseletatud ja taewasse üleswõetud. Seesama peab ka sündima, kui Issand ilmub; need kes haudades on, tõusewad üles hullkaminemata põlwes, ja need, kes elus on, saawad muudetud. 1 Kor. 15, 51. Nõnda etendawad Mooses ja Elias usklikute kaks klassi, neid, kes hauas on, ja neid, kes siis alles weel elus on, ja need mõlemad on kauniks tunnistuseks „ülestõusmise wäest“ wõi „meie Issanda wäest ja tulewikust“, kuidas seda Petrus nimetab, sest et see Kristuse ilmunisega ühte läheb. Sell päewal, kui Kristus, meie elu saab awalikuks, siis peawad kõik temaga auu sees awalikuks saama (Kol. 3, 4), mitte üksi Mooses ja Elias. Ta saab siis „meie halwa ihu muutma, et see tema äraseletatud ihu sarnatseks peab saama“. Wil. 3, 21. Siis ilmub Õnnistegija „neile, kes tema peale ootawad õnnistuseks“, ja wõtab neid enese juurde, et nad seal oleksiwad, kus tema on. Joan. 14, 3. Siis saame meie, kes meie elame, ülestõusnud õigete seltsis pilwete sees kistama, ja nõnda wahetpidamata Iss-

fanda juures olema. 1 Tess. 4, 17. Siis ei saa mitte üksi Õnnistegija paistma kui päike, vaid ühes temaga kõik õiged. Matt. 13, 43. Kui ristiniimene selle aja peale edasi waatab, siis on ta tänulik, et tal waja ei ole paluda, et Õnnistegija, Mooses ja Elias ürikeseks ajaks omad majad tema juurde teeksiwad, waid et ta ise pea „igawestes hoonetes“ nende juures tohib elada täielikus rõemus.

Kristuse teine tulemine on usklikule tema tasumise aeg. Seepärast ütleb Joannes ilm. r. 22, 12: „Waata, ma tulen nobedaste, ja mu palk on minuga, igaihe kätte tasuda, nõnda kui tema on.“ Siis ettetulewal ülestõusmisel tasutakse õigetete head teud, mis nad ilma oma kasu nõudmata on teinud. Luuk. 14, 14. See on siis see aeg, kus need, kes filmarweega külwunud, rõemuga peawad lõikama. „Siis nad tulewad rõemuga ja toowad omad wihud.“ Otsi nagu põllumees ootab maa kauni wilja peale ja seal juures täis kannatust on, nii ka on Jumala laps täis kannatust ja ootab Issanda tulewiku peale, „mill' ta saab lõikama wahetpidamatta“. Siis läheb ta oma taewase igawese rahuse Kanaani maale ja elab linnas, mille ehitaja ja alustaja Jumal on. Issanda ilmumine on nõnda siis aeg, mill' Jumala lapsed saawad ülesäratatud, muudetud, heaga tasutud, ühendatud ja ülesse wõetud, et selle juures olla, kelle peale nad on lootnud. Kristuse awalikuks saamine on see aeg mill' kõik usklikud endid rõemustawad „kirjeldamata ja kauni rõemuga.“

Seft et wiimsel ajal walmistatud õnnistus awalikuks saab, waadati juba wanaste selle aja peale ette, kui kõige lootuste keskpaiga peale. Genof, seitsmes Adamast, ütles: „Waata, Issand tuleb mitme tuhande pühadega.“ Job hüüdis: „Ma tean, et mu Lunastaja elab, ja saab mind pärast põrmust äratama, ja siin siis jelles ihus olema, ja jaan omas lihas Jumalat nägema.“ Miisama lootis ka Daawet: „Mina jaan su palet näha õiguses, küll ma jaan kõik rohkestes su näust, kui ma üles ärkan.“ Saulu

r. 17, 15. Selles samas waimus nagu nemad kõnelewad ka uue seaduse mehed, — nii Peetrus: „Siis peate teie, kui kõige ülem karjane awalikuks jaab, ilmanärtsimata auukrooni saama.“ 1 Peetr. 5, 4. — Ja Paulus oma elu lõpul: „Mis muud weel, õiguse kroon on mulle tallele pandud, mis mulle Jssand, õige kohtumõistja, tulemise päewal tahab anda, aga mitte ükspäinis mulle, waid ka kõigile, kes tema tulemist armastawad.“ 2 Tim. 4, 8. Ja lõppeks 1 Joan. 3, 2: „Mu armjad, meie oleme nüüd Jumala lapsed, ja ei ole weel mitte awalikuks jaanud, mis meie saame olema; aga meie teame, kui ta jaab awalikuks jaanud, et meie tema jarnatsed peame olema; sest meie jaame teda näha, nõnda kui tema on.“

Miks aga ei wõi nüüdse aja ristirahwas kõige nende hulga tunnistuste külge ka mitte omad külge lisada? Miks on nende seas nii wähe Sioni müüridest juttu? On Sioni wahid linna igalpool kõlawa rahuhüüdega uinuma pannud, jelle eest et rahwast ohu eest hoiatada? Uinub Sion magusas unes ja julges elus, kuna ta ometi niute ümber pandud wõõga ja põlewate lampidega peaks peigmehele wastu minema, teda ootama? Kas ta ka maailmaga wõidu wiimseil päiwil warandusi korjab, tulele roaks, kuna seewastu ta lotifesi peaks tegema, mis mitte ei wanune, warandust korjama, mis mitte ei kahane? Otsib ta maailma auu ja kuulsust, kuna ta seewastu peaks oma halwa põlweaga rahul olema ja end kadumata krooni järele wälja sirutama? Need on tõeste tõsised küsimised igale Sioni lapsle.

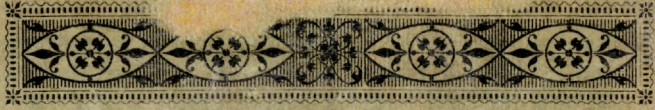
Jssand, kes jeda kurba seisukorda küll ettenägi, hüüab seepärast alati ja ühtepuhku oma koguduse poole: „Walwake!“ Ta annab temale tähendamise sõnad, nagu toona juutidele, millest teine oma oleku wõiks tundma õppida, ja katsub teda walwamisele erutada. Et kogudus nüüd aga uinumises aega ei raiskaks, lasseb ta tähtse taewa ja maa peal, marutuules ja weewoogudes, amujärgede kõikumises ja rahwaste rahutuses, kulla hulga kogumises ühel poolel ja wiletuses teisel poolel ilmuda; jah Sioni

rahuhüüdes ja tuimade pilkamisestgi. Kes on tark ja paneb feda tähele ja usub, et taewariik on ligi jõudnud? Aga otse seepärast et suures hulgas pimedus walitseb, otse kui Noa ja Loti ajal, lasseb ta sell' ajal oma prohvetlikku sõna kui heleda walguise paista, et see laewuke, mis juba ligi 6000 aastat waewalisel teekonnal on, ometi ka õnnelikult wiimse aja ohu rümfade ja wettemäsfust läbi julgesse sadamasse kaunile rahule wiidud saaks. Mitte üksi oma trükitud sõna kõigis keeltes ja murrakutes, waid ka suusõnalt lasseb ta ewangeliumi taewariigist, lõpetuse ligi olemisest, kuulutamise läbi laiale lautada kõigis maailmas tunnistuseks kõigi rahwastele. Jah, mida Joannes Pat-mose saare peal nägi, läheb ikka enam tõeks, ja juba 40 aastat hüüab ingel suure healega: „Kartke Jumalat, ja andke temale auu, sest et tema kohtu tund on tulnud.“ Jlm. 14, 7. Hull neist, kes Jssanda kutsmist Joelis 2, 1 tähel panewad, puhuwad Sionis pasunat, hüüawad Jumala püha mäe peal, manitsewad tõsise healega, et Jssanda päew jõuab ja ligi on. Nad katsuwad rahwast valmistada, mis Jssanda peale ootab, tema teede peal ja ta käskudes kõnnib, end lahti kirjub maailmast ja end puhastab, nagu temagi puhas on.

Mitte kaua enam ei saa nemad hüüdma, — pea on armuaeg möödas. Paljud saawad siis, ise endid süüdistades sunnitud olema ütleva: „Lõikus on möödas, suwi on kadunud, ja meile ei ole abi saanud.“ Pea saab öeldama: „Löö sibiriga, ja lõika; sest aeg lõikusele on kätte jõudnud, sest maailma lõikus on küpselt saanud.“ Siis saab ilmuma inimese Poeg pilwetes ja musttuhanded inglid tema ümber; tal saab kuldkroon tema pea peal olema ja käes teraw sirp. Ta saab siis ka sinu külge lööma, armas lugija! Kui wäga tähtjas on see sellepärast, otjust teha, nii kaua kui see weel tänapäew on.

Andku Jumal sulle armu, hoiatawa wahimehe healt wõtta kuulda, und eneselt äraraputada, nindele wõõ ümberpanna, lambid põlema süüdata, südamete õnnist lootust õhutada ja südilt paluda: „Jah, Jssand Jeesus, tule pea!“

97

Raamatute wäljaandmise kuulutuse.

—*—*—*—

Internationa. (üleilmline) traktatiseits annab kristli-
kuid raamatuid, ajalehti ja wähemaid kirjasi wälja mitnes
keeles. Dige rohkelikult on raamatuid Saksa, Inglise,
Prantsus, Hollandi, Daani ja Rootsi keeles. Usna hea
wäljawalik aga on ka juba olemas Ungari, Böömi, Wene,
Pohla, Gesti, Läti, Wittawi keeles jne, ja tuleb neid jär-
geste weel juurde. Raamatute nimekirjasi jaadetakse ilma
maksuta kätte. Adressseerigu:

- Hamburg**, Grindelberg 15 a.
Basel, Weiherweg 48, Schweiz.
Genf, Rue de la Synagogue 29, Schweiz (Schweitsis).
London N., 451 Holloway Road, England (Inglismaal).
Stockholm, Kungsgatan 34, Schweden (Rootsis).
Christionia, Akersgaden 74, Norwegen (Norras).
Helsingfors, Unionsgatan 4, Finland (Helsing, Soomenaal).
Washington D. C., 222 N. Capitol St., U. S. A. (Põhja
Ameerika Ühendat-Riigid).
College View, Nebraska, U. S. A. (Põhja Ameerika Ühen.-Riig.)
Mountain View, Santa Clara Co., Californ. (Ameerikas).
Toronto, 167 Dundas St., Ontario (Ameerikas).
Taquarey, Rio Grande do Sul, Brasillias (Lõuna-Ameerikas).
Buenos Aires, Casilla Correo 481, Argent. (Lõuna-Ameerikas).
Valparaiso, Casilla 787, Chile (Tshiili riik, Lõuna-Ameerikas).
Kapstadt, 56 Roeland Street, Süid-Afrika (Kaplinn, Kapmaal
Lõuna-Afrikas).
Calcutta, 38 Free School St., Indias (Lõuna-Astias).
Warburton, Victoria, Australias.